

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/145/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

214/2019. (VII. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2019. április 9-én előterjesztett **panaszát** a 2019. július 15-én – Dr. Kozma Ákos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

átteszi

az intézkedést fogantató szerv – Sz. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2019. április 9-én, postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben az alábbiakat adta elő.

I.

1) A panaszos elmondása szerint 2019. április 1-jén 12 és 13 óra között a Sz. Rendőrkapitányságon (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) feljelentést kívánt tenni. A panaszos bejelentkezett a biztonsági szolgálatnál, ahol megkérdezték tőle, hogy milyen ügyben szeretne eljárni. A panaszos elmondta, hogy feljelentést szeretne tenni magánokirat hamisítás és rágalmazás bűncselekmény elkövetése miatt, majd elkérték a személyi igazolványát, felírták a nevét egy füzetbe és kérték, hogy foglaljon helyet. Rövid időn belül egy hölgy szólította a panaszost és megkérdezte, hogy milyen ügyben érkezett. A panaszos közölte, hogy feljelentést kíván tenni ismeretlen tettes ellen magánokirat hamisítás és rágalmazás bűncselekménye miatt. Az ügyintéző megkérdezte a panaszost, hogy ezzel kapcsolatban milyen iratok állnak a rendelkezésére, mivel tudja alátámasztani az állítását. A panaszos átadta az ügyintézőnek a rendelkezésére álló iratokat, aki azokat átlapozta, majd szétterítette a kapitányság aulájában lévő dohányzóasztalon – más ügyfelek előtt –, majd megkérdezte, hogy mit is akar tulajdonképpen a

^{1 1 1} Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos. A panaszos nagyon kellemetlenül érezte magát, jelezte az ügyintézőnek, hogy ezt talán nem idegen emberek előtt kellene megbeszélni, és átnézni az iratokat, majd próbálta megmagyarázni, hogy miért is van ott. Az ügyintéző elvitte a panaszos által felmutatott iratokat, azzal, hogy majd megkérdezi a főnökét, egyeztet vele. Azonban, hogy miről, azt nem mondta meg. Az aulában ekkor több ügyfél is várakozott, a panaszos mellett közvetlenül kettő is, akik látták, hallották a történeteket, ami nagyon megalázó volt a panaszos számára. Nem sokkal később visszatért az ügyintéző a neki átadott iratokkal, és arról tájékoztatta a panaszoszt, hogy az ügyben nincs helye feljelentésnek. Ezt követően az ügyintéző távozott. A panaszos nagyon megalázva érezte magát, a megdöbbenéstől egy darabig fel sem tudott állni. Majd mivel csörgött a telefonja, felállt és távozott a helyiségből. Mivel mindez a rendőrség aulájában felszerelt kamerarendszer közvetlen közelében történt, a panaszos vélelmezi, hogy a kamera rögzítette a történeteket. A panaszos a rendőrség épületén kilépve, elindult gyalog hazafelé a rendőrség parkolóján keresztül, közben telefonált. A panaszos a telefonálás közben hátranézett és látta, hogy körülbelül 5-6 méter távolságra tőle, egy kék járóruhában lévő férfi az autók között utána megy és telefonjával videó- és fényképfelvételt készít róla. A rendőr meglepődött, hogy a panaszos hátrafordult, aki a sok hatására meg sem tudott szólalni. Mindez a panaszos elmondása szerint 13 óra és 13 óra 30 perc között történt. A rendőrség épületén kívülről több kamera van felszerelve, ezért a panaszos megítélése szerint a parkolóban történeteket is valamelyik kamerának rögzítenie kellett. A panaszos kérte a Testület arra vonatkozó vizsgálatát, hogy a járóruhás és az aulában intézkedő rendőr, kinek a kérésére vagy megbízása alapján intézkedett és készített felvételt távozásáról.

A panaszos másnap, április 2-án visszatért a rendőrségre, hogy megtudja az ügyintéző hölgy nevét, aki előző nap intézkedett vele szemben. A rendőrségen azonban arról tájékoztatták, hogy az adatvédelmi törvényre tekintettel nem adhatnak felvilágosítást. Majd a panaszos közölte, hogy panaszt szeretne tenni és kérte, hogy tájékoztassák, hogy ezzel kapcsolatban kihez forduljon. Hosszas várakozás után jött egy férfi, aki bemutatkozott, mondta a panaszosnak, hogy leírhatja a nevét. Sz. r. százados alosztályvezető meghallgatta a panaszos panaszát és azt a tájékoztatást adta, hogy a panasszal fordulni Testülethez lehet, a történetektől számított 8 napon belül.

A panaszos megítélése szerint súlyosan sérült a feljelentéshez fűződő joga, és a személyiségi joga, sérelmezte, hogy a járóruhás férfi a parkolóban róla fényképfelvételt készített. A panaszos úgy gondolja, hogy a két eljárás között összefüggés van.

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a Testület a panasz alapján hozott állásfoglalását – teljes körűen anonimizált formában – közzétegye, illetve arról sajtóközleményt jelentessen meg. És ahhoz is hozzájárul, hogy a panaszt a Testület az intézkedést foganatosító rendőri szervhez áttegye, amennyiben alapjogsértést nem, vagy csak csekély mértékűt állapít meg.

2) A panaszos panaszához mellékelte az abban hivatkozott magánokiratot, a panaszos lakóhelyéül szolgáló társasház 2019. február 27-én megtartott rendes közgyűléséről készült, kézzel írt jegyzőkönyvet. Ezzel kapcsolatban a panaszos megjegyezte, hogy ő a jegyzőkönyvben foglaltakkal ellentétben, nem mondott olyat, hogy a közös képviselő lop, valamint, hogy visszatekeri a vízórárt. A panaszos sérelmezi, hogy a közös képviselő a jegyzőkönyvben olyan tényeket állít, amely alkalmas a panaszos becsületének csorbítására. A Testület megjegyzi, hogy a szóban forgó jegyzőkönyv tartalmát nem ismerteti, mivel a panaszügy megítélése szempontjából nem releváns.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatóak meg.

1) O. r. százados 2019. május 9-én kelt összefoglaló jelentésében az alábbiak olvashatók.

2019. április 1-jén a rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály helyszínelő- és Akció Alosztályán szolgálatot ellátó Dr. B. rendészeti igazgatási alkalmazott, 2019. április 2-án Sz. r. százados intézkedett a panaszossal szemben, akiket O. r. százados jelentéstételre hívott fel. A jelentések alapján az alábbiak nyertek megállapítást.

A panaszos a Közrendvédelmi Osztály által kiadott a jelentésben megadott számú beléptető könyv 40. sorszámú adatai alapján 2019. április 1-jén 12 óra 50 perckor jelentkezett a kapitányságon, majd előzetesen előadott indokai alapján a fegyveres biztonsági őr a Bűnügyi Osztály Helyszínelő- és Akció Alosztály készenléti parancsnokát értesítette. Ügyintézésre a készenléti parancsnok Dr. B. igazgatásrendészeti alkalmazottat jelölte ki, aki bemutatkozást követően személyesen vette fel a kapcsolatot a panaszossal. A panaszos az ügyintézőnek előadta feljelentési szándékát, miközben bemutatott egy két lapból álló jegyzőkönyvi másolatot, amely egy korábbi lakógyűlésen elhangzottakat tartalmazta. A panaszos elmondása szerint a lakógyűlésen elhangzott jegyzőkönyvet nem használták fel, annak másolati példányát a lakók a postaládájukba bedobva kapták meg. A panaszos egyéb iratot nem mutatott be az ügyintézőnek.

A panaszos a jegyzőkönyvvel összefüggésben azt sérelmezte, hogy az nem a lakógyűlésen elhangzottakat tartalmazta, amelyen egyébként ő is jelen volt. Az ügyintéző felhívta a panaszos figyelmét, hogy problémáját először a jegyzőkönyvvezetővel, valamint a lakógyűlésen jelen levő bizottság tagjaival, és a társasházi lakóépület közös képviselőjével tisztázza, mivel ezek alapján szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetése nem állapítható meg. A panaszos ezen tájékoztatást nem fogadta el, ezért az ügyintéző közölte, hogy egyeztet a készenléti parancsnokával. Az egyeztetést követően a korábbi tájékoztatással megegyező álláspont született, amelyet Dr. B. közölt a panaszossal, majd javasolta, hogy forduljon jogi képviselőhöz, aki azt tudomásul vette. A panaszos ekkor nem kifogásolta az ügyintéző megállapításait, az általa közölteket elfogadta, majd távozott.

Dr. B. ügyintéző mindvégig nyugodt, kulturált hangnemben kommunikált a panaszossal, higgadtan, türelmesen hallgatta meg és tájékoztatta őt. A panaszos nem jelezte, hogy bizalmasan kíván ügyéről beszélni, és az ügyféltérben a rendőri jelentés szerint közvetlen közelükben ügyfél nem tartózkodott.

2019. április 1-jén nem került sor a panaszossal szemben konkrét rendőri intézkedésre, ugyanakkor a panaszos megfelelő tájékoztatás és felvilágosításban részesült.

A panaszos által előadottak, valamint a rendelkezésre álló adatok alapján szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható, ügyében a rendőrség hatáskörrel, illetékességgel nem rendelkezik. Nem volt megállapítható a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 342. §-ába ütköző közokirat hamisítás tényállása, mivel a lakógyűlésen készült jegyzőkönyv nem minősül közokiratnak. Ugyancsak nem merült fel a hamis magánokirat felhasználása bűncselekmény gyanúja sem, ugyanis a bemutatott jegyzőkönyvet jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának, vagy megszűnésének bizonyítására nem használták fel. A panaszos megerősítette azt a tényt, hogy a jegyzőkönyvön hamis, vagy hamisított aláírás nem szerepel. A jegyzőkönyv tartalmával kapcsolatosan panaszt a

közös képviselőnél, valamint a lakógyűlés, illetve a lakóházak működésének törvényes felügyeletét ellátó jegyzőnél lehet tenni, melyet külön törvény szabályoz. Amennyiben a jegyzőkönyv jogszabályba, vagy a szervezeti és működési szabályzatba ütközik, úgy felülvizsgálat tárgyában a bíróság jár el.

2019. április 2-án a panaszos az előző nap vele intézkedő rendőrrel szemben, panasztételi szándékával kapcsolatban jelent meg a kapitányságon, ahol a készenléti parancsnoki feladatokat ellátó, Sz. r. százados fogadta. A bemutatkozásokat követően a panaszos közölte, hogy az előző nap, ügyében intézkedő rendőrnő nevét kívánja megtudni, és tájékoztatást kért, hogy panaszával kapcsolatban kihez fordulhat. Sz. r. százados tájékoztatta a panaszost, hogy mivel előző nap nem ő volt szolgálatban, az ügyintéző nevét megmondani nem tudja, és azt egyébként szóbeli formában közölni nem áll módjában. „Közérdekből nyilvános adat a panaszossal szemben intézkedő, közfeladatot ellátó szerv feladat és hatáskörében eljáró személy neve, azonban annak célhoz kötöttsége a szóbeli kérelem alapján nem érvényesül, ezért nem adható ki.”

Sz. r. százados tájékoztatta a panaszost a panasztételi lehetőségéről, közölte vele, hogy amennyiben panaszt kíván tenni, úgy intézkedik, hogy azt jegyzőkönyvben rögzítsék a kapitányságon. A panaszos a jegyzőkönyvi módon történő rögzítést nem fogadta el. Sz. r. százados ezért felhívta a figyelmét a Testülethez fordulás lehetőségére is, megmutatta a Testület tájékoztató plakátját, amely kapitányság ügyfélvárójában, közvetlenül a bejáratnál van elhelyezve. Sz. r. százados cáfolta azt, hogy arról tájékoztatta volna a panaszost, hogy panasza benyújtására az intézkedéstől számítottan a Testület felé 8 napig van lehetősége, mivel erről a kapitányság ügyfélvárójában, közvetlenül a bejárat ajtó mellett elhelyezett, és a panaszos részére bemutatott Testület plakátján is 30 napon belüli lehetőség szerepel.

Azon panasz kapcsán, miszerint a panaszos 2019. április 1-jén, a Rendőrkapitányságról történő távozása során azt tapasztalta, hogy egy egyenruhás férfi követi a kapitányság előtt levő parkolóban, és róla fénykép-, vagy videó felvételt készített (amely megítélése szerint ez összefüggésben lehetett feljelentési szándékával) a rendőrség az alábbi tájékoztatást adta.

A Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztály rövid úton történt megkeresése alapján tájékoztatta a Rendőrkapitányságot, hogy az ügyfélváróban, valamint a kapitányság épületén kívül elhelyezett biztonsági kamerák által rögzített felvételek nem állnak rendelkezésre, mivel a 2019. április 22. nap előtt rögzített felvételek azóta automatikusan töröltek. Ez alapján megállapítást nyert, hogy az érintett napon és helyen a panaszossal szemben dokumentált rendőri intézkedés nem történt, illetve a panaszos által előadottak alapján érdemi válasz nem adható, valamint vizsgálat lefolytatására nincs mód. A rendőrség megjegyezte, hogy a kapitányságon más hatóság egyenruhás személye (katasztrófavédelem) is megfordul, illetve szolgálatot teljesít.

2) A fenti jelentésben említett beléptető könyv 40. sorszáma alatt rögzítették, hogy a panaszos 12 óra 50 perckor lépett be a kapitányság épületébe.

3) O. r. százados 2019. május 2-án készített feljegyzésében rögzítette, hogy a Testület megkeresése alapján, rövid úton felvette a kapcsolatot a Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztályán dolgozó K. ügyviteli segédelőadó-informatikussal, aki arról tájékoztatta őt, hogy kamerafelvételek 2019. április 22. napjától állnak rendelkezésre, a korábban rögzített felvételek a tárhelyről automatikusan töröltek.

4) Dr. B. 2019. május 7-án az alábbi tartalommal tett jelentést.

Dr. B. 2019. április 1-jén készségi szolgálatot látott el 8 órától 20 óráig. Szakmai irányítója B. r. hadnagy volt, akinek az utasítására a délutáni órákban megjelent a Rendőrkapitányság aulájában, ahol a fegyveres biztonsági őr arról tájékoztatta, hogy a panaszos feljelentést kíván tenni konkrétan meg nem jelölt bűncselekmény kapcsán.

Az aulában ekkor kettő személy tartózkodott a panaszoson kívül. Az egyik férfi a panaszostól körülbelül három méterre a gyerekek részére elhelyezett asztal mellett, a másik személy az aula bejárata melletti ülőrészen foglalt helyet. Dr. B. odament a panaszoshoz és vele kezét fogva bemutatkozott. Megkérte, hogy pár mondatban foglalja össze, hogy milyen cselekmény kapcsán kíván feljelentést tenni. A panaszos jelezte, hogy mindent részletesen ki kíván fejteni a vallomásaiban, ehhez elhozta magával a szükséges bizonyítékokat. Ekkor elővett egy irattartót, azt kinyitotta és kiválasztotta belőle azt a dokumentumot, amelyet átadott Dr. B. részére. A többi irat, illetve maga az irattartó az aulában elhelyezett asztalra lett téve, egymás tetejére. Ezekhez a dokumentumokhoz Dr. B. nem ért hozzá, nem lapozta át azokat, így nem tudja megmondani, hogy milyen dokumentumok voltak. Dr. B. kezében egyetlen egy iratot tartott, mely két lapból álló, kézzel írott jegyzőkönyv fénymásolata volt. Erről kérdezte a panaszost, aki ekkor kissé ingerült volt, és felháborodva tájékoztatta az ügyintézőt, hogy az átadott dokumentum a társasházukban tartott köz- vagy lakógyűlésen készült jegyzőkönyv másolata, mely közgyűlésen ő maga is, mint lakó vett részt. A panaszos azt állította, hogy a jegyzőkönyvben nem az szerepel, ami a közgyűlésen elhangzott, és annak tartalmát a későbbiekben módosították, ugyanis a dokumentumra széljegyzet formájában kiegészítést, valamint a sorok közé beszúrás módszerrel újabb szövegrészt írtak be. A panaszos az iraton rámutatott azokra a részekre, melyek nem hangzottak el a lakógyűlésen. A panaszos kérdésre úgy nyilatkozott, ő nem írta alá a jegyzőkönyvet, azonban bizonyos lakók, illetve maga jegyzőkönyvvezető, valamint a bizottság tagjai igen. A jegyzőkönyvet nem használták fel, annak másolatát a lakók postaládájába helyezték el. A panaszos kérdésre azt is hozzátette, hogy a jegyzőkönyvön feltüntetett személyek jelen voltak a lakógyűlésen és az ő aláírásuk szerepel azon. Majd a panaszos szintén az ügyintéző kérdésére arról is beszámolt, hogy kifogásait még nem jelezte sem a közös képviselőnek, sem a jegyzőnek.

Dr. B. a rendelkezésére bocsátott információkra tekintettel tájékoztatta a panaszost, hogy az általa elmondottak nem merítik ki a bűncselekmény tényállását, melyet a panaszos felháborodva fogadott, és elvette az ügyintéző kezéből a jegyzőkönyvet. Majd megjegyzéseket tett a politikai visszaélésekre, és közölte, hogy ebben az országban mindent szabad. Dr. B. úgy nyilatkozott, hogy a beszélgetés alatt türelmesen és higgadtan beszélt a panaszossal, nem beszélt vele emelkedett hangon, és mivel a fenti tájékoztatást ő nem fogadta el, ismét elkérte a jegyzőkönyvet tőle, és megkérte, hogy foglaljon helyet, amíg ezt a dokumentumot megmutatja a közvetlen felettesének, és az általa elmondottakról tájékoztatni fogja.

Dr. B. ügyintéző B. hadnagy szakmai irányítójával történt egyeztetést követően ismét megjelent az aulában, ahol a jegyzőkönyvet visszaadta az panaszos részére, majd tájékoztatta, hogy az általa elmondottak nem merítik ki a Btk. 342. §-ába ütköző közokirat hamisítás tényállását, ugyanis közokiratnak az olyan okirat minősül, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül a megszabott alakban állított ki, így a lakógyűlésen készült jegyzőkönyv nem minősül közokiratnak. Jelen esetben a hamis magánokirat felhasználása bűncselekmény gyanúja sem merült fel, ugyanis a panaszos által elmondottak alapján a jegyzőkönyvet jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának, vagy megszűnésének bizonyítására nem használták fel, és a panaszos is megerősítette, hogy a jegyzőkönyvben hamis, vagy hamisított aláírás nem szerepel. Dr. B. tájékoztatta a panaszost, hogy mivel az elmondottak alapján a jegyzőkönyv tartalmát sérelmezte, ezzel kapcsolatban a közös képviselőnél, valamint a lakógyűlés, illetve a lakóház működésének törvényes felügyeletét ellátó jegyzőnél tehet panaszt,

melynek szabályait a társasházakról szóló 2003. évi törvényben megtalálja. Amennyiben továbbra is úgy ítéli meg, hogy a jegyzőkönyv jogszabályba, vagy szervezeti és működési szabályzatba ütközik, felülvizsgálat végett a bírósághoz fordulhat. Összességében tehát panaszával a közös képviselőhöz, a jegyzőhöz, valamint a bizottsághoz fordulhat, végső soron azonban a bíróságtól is kérhet jogorvoslatot. Az ügyintéző felhívta a panaszos figyelmét, hogy ennek részletes szabályairól ő maga nem rendelkezik információval, ezért jogi képviselő felkeresését javasolta. A panaszos a tájékoztatást tudomásul vette, majd távozott (saját akaratából, egyedül) az aulából.

III.

A Testület először azt is vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmekre terjed ki a hatásköre.

1) A panaszos elmondása szerint 2019. április 1-jén azért jelent meg a Rendőrkapitányságon, hogy feljelentést tegyen ismeretlen tettes ellen magánokirat hamisítás és rágalmazás bűncselekmény elkövetése miatt. Azonban az ügyintéző a rendelkezésére bocsátott iratok ellenére arról tájékoztatta őt, hogy az ügyben nincs helye feljelentésnek.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi CV. törvény (a továbbiakban: Be.) 375. § (1) bekezdése szerint „a nyomozás az ügyészségnek vagy a nyomozó hatóságnak a hivatali hatáskörében, valamint az ügyésznek vagy a nyomozó hatóság tagjának a hivatali minőségében tudomására jutott adatok alapján, illetve feljelentésre indul meg”.

A nyomozás és az előkészítő eljárás részletes szabályairól szóló 100/2018. (VI. 8.) kormányrendelet 124. § (1) bekezdése szerint „a feljelentés olyan írásban, a hatóságnak vagy hivatalos személynek címzett beadvány, illetve a hatóság vagy hivatalos személy előtt szóban, személyesen tett nyilatkozat, amely a) büntetőeljárás lefolytatására jogosult szerv előtt meghatározott vagy ismeretlen személy által elkövetett bűncselekmény gyanújára utaló tényállítást, vagy erre utaló adatot, illetve b) büntetőeljárás lefolytatására jogosult szerv, hatóság vagy hivatalos személy előtt a büntetőeljárás lefolytatására irányuló indítványt tartalmaz.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek – a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.), – a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Jelen esetben a panaszos a büntetőeljárás körébe tartozó mulasztást sérelmezett, amelynek megítélésére a Testületnek – fő szabály szerint – nincs hatásköre. A rendőrség büntetőeljárási tevékenységét a Testület – az Rtv. 11. § (1) bekezdése alapján – csak olyan esetekben vizsgálja, amikor a panaszosnak a Be. alapján speciális jogorvoslat nem áll a rendelkezésére.

A Testület ennek a kérdésnek a vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének 2010. október 7-én kelt, a Testületi hatáskör kérdésében írt tájékoztató levelére, amely szerint a korábban hatályos büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 196. §-a szerinti panasz („Akinak az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”) célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatban nem foglalt döntésével, intézkedésével szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. Ezért a legfőbb ügyész helyettese úgy véli, hogy a régi Be. 196. §-ában foglalt panasz a Be.-ben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása – így például a feljelentés felvételének elmulasztása – miatti jogsérelem esetén előterjeszthető. A hatályos Be. 26. § (2) bekezdés b) és d) pontja szerint az ügyészség felügyeleti jogkörében a nyomozó hatóság eljárásának törvényességét ellenőrzi [b)], illetve megállapíthatja, hogy a nyomozó hatóság az eljárási cselekményt törvénysértően végezte el vagy törvénysértő intézkedést tett [d)].

Tekintettel arra, hogy jelen esetben a fentiek szerinti eljárási cselekmény elmulasztásával szemben a hatályos Be. is – az ügyészségnek a rendőrség, mint nyomozó hatóság felett biztosított törvényességi felügyeletének keretében – megfelelő jogorvoslatot biztosít, a Testület e kérdésben hatáskörének hiányát állapította meg.

Mindezek alapján a Testület a hatáskörének hiányát állapította meg abban a kérdésben, hogy a rendőrség nem vette fel a panaszos feljelentését.

2) A panaszos sérelmezte, hogy 2019. április 1-jén a Rendőrkapitányság épületét elhagyva észrevette, hogy körülbelül 5-6 méter távolságra tőle egy kék járőr ruhában lévő férfi a parkolóban utána megy, és telefonjával fényképfelvételt készít róla.

A rendőrségi iratok szerint Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztály rövid úton történt megkeresése alapján tájékoztatta a Rendőrkapitányságot, hogy az ügyfélváróban, valamint a kapitányság épületén kívül elhelyezett biztonsági kamerák által rögzített felvételek nem állnak rendelkezésre, mivel a 2019. április 22. nap előtt rögzített felvételek azóta automatikusan törlődtek. Ez alapján megállapítást nyert, hogy az érintett napon és helyen a panaszossal szemben dokumentált rendőri intézkedés nem történt, illetve a panaszos által előadottak alapján érdemi válasz nem adható, valamint vizsgálat lefolytatására nincs mód. A rendőrség megjegyezte, hogy a kapitányságon más hatóság egyenruhás személye (katasztrófavédelem) is megfordul, illetve szolgálatot teljesít.

A már idézett Rtv. 92. § (1) bekezdés értelmében a Testülethez fordulás alapfeltétele valamely konkrét rendőri intézkedés vagy mulasztás.

A Testület felvilágosítás kérésére a megkeresett rendőri szerv – a kapcsolódó nyilvántartások ellenőrzését követően – cáfolta, hogy a panaszolt esetben a panaszossal szemben rendőri intézkedés zajlott volna. Ennek megfelelően nem volt beazonosítható olyan rendőri intézkedés, amely a Testület eljárásának alapját képezhetné.

Mindezek alapján, mivel nem tudott a vizsgálatának megindítására alkalmas rendőri intézkedést azonosítani, ezért a Testület a panasz ezen része vonatkozásában az eljárást megszüntette.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület vizsgálta, hogy az április elsején a rendőrségi ügyintézővel folytatott kommunikáció során sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve a személyes adatok védelméhez való joga. Ugyanis a panaszos elmondása szerint az ügyintéző a részére átadott iratokat, miután átlapozta, szétterítette a kapitányság aulájában lévő dohányzóasztalon – más ügyfelek előtt –, majd megkérdezte, hogy mit is akar tulajdonképpen a panaszos. A panaszos nagyon kellemetlenül érezte magát, jelezte az ügyintézőnek, hogy ezt talán nem idegen emberek előtt kellene megbeszélni, és átnézni az iratokat, majd próbálta megmagyarázni, hogy miért is van ott. Az ügyintéző elvitte a panaszos által megmutatott iratokat, azzal, hogy majd megkérdezi a főnökét, hogy miről, azonban azt nem mondta meg. Az aulában ekkor több ügyfél is várakozott, a panaszos mellett közvetlenül kettő is, akik látták, hallották a történetet, ami nagyon megalázó volt a panaszos számára.

Dr. B. jelentésében rögzítette, hogy a panaszossal folytatott beszélgetés alkalmával a kapitányság aulában kettő személy tartózkodott a panaszoson kívül. Az egyik férfi a panaszostól körülbelül három méterre a gyerekek részére elhelyezett asztal mellett, a másik személy az aula bejárata melletti ülőrészen foglalt helyet. Dr. B. megkérte a panaszost, hogy pár mondatban foglalja össze, hogy milyen cselekmény kapcsán kíván feljelentést tenni. A panaszos jelezte, hogy mindent részletesen ki kíván fejteni a vallomásában, ehhez elhozta magával a szükséges bizonyítékokat. Ekkor elővett egy irattartót, azt kinyitotta és kiválasztotta belőle azt a dokumentumot, amelyet átadott Dr. B. részére. A többi irat, illetve maga az irattartó az aulában elhelyezett asztalra lett téve, egymás tetejére. Ezekhez a dokumentumokhoz Dr. B. nem ért hozzá, nem lapozta át azokat, így nem tudja megmondani, hogy milyen dokumentumok voltak. Dr. B. kezében egyetlen egy iratot tartott, mely két lapból álló, kézzel írott jegyzőkönyv fénymásolata volt.

Az összefoglaló jelentés szerint panaszos nem jelezte, hogy bizalmasan kíván ügyéről beszélni, az ügyféltérben közvetlen közelükben ügyfél nem tartózkodott.

A Testület ehelyütt hivatkozik az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, amelyből levezethető a rendőrség általános alapjogvédelmi kötelezettsége. Ezen rendelkezés szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

A panaszos állításával ellentétben a rendőrségi iratokból az következik, hogy az ügyintéző nem terítette szét a kapitányság aulájában a panaszos által átnyújtott iratokat, és közvetlen közelükben

ügyfél sem tartózkodott. **Mivel a Testület a felek előadása között feszülő ellentmondást csupán a rendelkezésre álló adatok alapján a panaszeljáráásban nem tudta feloldani, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz, valamint a személyes adatokhoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.**

A Testület ugyanakkor ezúton felhívja a rendőrség figyelmét, hogy fokozott körültekintéssel járjon a feljelentést tenni kívánó állampolgárok adatai védelmével kapcsolatban, őket más ügyfelektől elkülönítve, illetve lehetőség szerint külön helyiségben fogadják, hallgassák meg.

2) A Testület vizsgálta, hogy rendőrség 2019. április 2-án megfelelő módon eleget tett-e az ügyintéző nevével és a panaszjog gyakorlásával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségnek, valamint lehetővé tette-e a panaszjog gyakorlását.

A panaszos állítása szerint a fenti napon ismét elment a Rendőrkapitányságra, hogy megtudja az ügyintéző hölgy nevét, aki előző nap intézkedett vele szemben. A rendőrségen azonban arról tájékoztatták, hogy az adatvédelmi törvényre tekintettel nem adhatnak felvilágosítást. Majd a panaszos közölte, hogy panaszt szeretne tenni és kérte, hogy tájékoztassák, hogy ezzel kapcsolatban kihez forduljon. Sz. r. százados miután meghallgatta a panaszát, azt a tájékoztatást adta, hogy a panasszal fordulni Testülethez lehet, a történetektől számított 8 napon belül.

a) Az összefoglaló jelentés szerint 2019. április 2-án a panaszos az előző nap vele intézkedő rendőrrel szemben, panasztételi szándékával kapcsolatban jelent meg a kapitányságon, ahol a készenléti parancsnoki feladatokat ellátó Sz. r. százados fogadta. A bemutatkozásokat követően a panaszos közölte, hogy az előző nap, ügyében intézkedő rendőrnő nevét kívánja megtudni, és tájékoztatást kért, hogy panaszával kapcsolatban kihez fordulhat. Sz. r. százados tájékoztatta a panaszost, hogy mivel előző nap nem ő volt szolgálatban, az ügyintéző nevét megmondani nem tudja, és azt egyébként szóbeli formában közölni nem áll módjában. „Közérdekből nyilvános adat a panaszossal szemben intézkedő, közfeladatot ellátó szerv feladat és hatáskörében eljáró személy neve, azonban annak célhoz kötöttsége a szóbeli kérelem alapján nem érvényesül, ezért nem adható ki.”

A rendőrség tájékoztatási kötelezettségéről az alábbi rendelkezések szólnak. Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének első fordulata szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak”. Az Rtv. 24. § (1) bekezdése pedig a következőképp rendelkezik: „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni”.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (1)-(2) bekezdése szerint „az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekből nyilvános adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. Közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadók”.

Az Infotv. 28. § (1) bekezdése alapján „a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni”. A törvény 29. § (1) bekezdése szerint „a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény beérkezését követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget”.

Az Infotv. fenti rendelkezési alapján a panaszos április elsején, a Rendőrkapitányságon őt fogadó ügyintéző nevének megismerését az e törvény által szabályozott közérdekű adat megismerésére irányuló igény benyújtása útján kezdeményezhette volna. Tekintettel arra, hogy maga a panaszos is rögzítette beadványában, hogy az adatvédelmi törvényre tekintettel nem adták meg neki a kért tájékoztatást, és az összefoglaló jelentésből következtetni lehet arra, hogy ezt Sz. r. százados az Infotv. rendelkezésével indokolt meg, úgy ítélte meg a Testület, hogy a rendőrség erre vonatkozóan eleget tett az Rtv.-ben foglalt tájékoztatási kötelezettségének.

Mindezekre tekintettel, a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrség eleget tett tájékoztatási kötelezettségének az ügyintéző nevének megismerésére vonatkozó igény kapcsán, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) Az összefoglaló jelentésből az is kiderül, hogy Sz. r. százados tájékoztatta a panaszost a panasztételi lehetőségéről, közölte vele, hogy amennyiben panaszt kíván tenni, úgy intézkedik, hogy azt jegyzőkönyvben rögzítsék a kapitányságon. A panaszos a jegyzőkönyvi módon történő rögzítést nem fogadta el. Sz. r. százados ezért felhívta a panaszos figyelmét a Testülethez fordulás lehetőségére is, megmutatta a Testület tájékoztató plakátját, amely kapitányság ügyfélfelvárójában, közvetlenül a bejáratnál van elhelyezve. Sz. r. százados cáfolta azt, hogy arról tájékoztatta volna a panaszost, hogy panasza benyújtására az intézkedéstől számítottan a Testület felé 8 napig van lehetősége, mivel erről a kapitányság ügyfélfelvárójában, közvetlenül a bejáratnál mellett elhelyezett, és a panaszos részére bemutatott Testület plakátján is 30 napon belüli lehetőség szerepel.

Az Rtv. 93. § (1) úgy rendelkezik, hogy „a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított harminc napon belül lehet előterjeszteni. A rendőri intézkedéstől számított egy éven túl panasz előterjesztésének nincs helye”.

Az Rtv. 93/B. § értelmében pedig „az intézkedést fogatosító szervhez benyújtott panaszt az intézkedést követő harminc napon belül lehet előterjeszteni, és a beérkezéstől, illetve az áttételtől számított harmincöt napon belül kell elbírálni”.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés II. fordulója alapján „az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről”.

Ugyan megállapítható volt, hogy Rtv. szerinti rendőri intézkedést nem fogatosítottak a panaszossal sem április 1-jén, sem 2-án, amelyet követően szükséges lett volna a panasz jog gyakorlására vonatkozó és az Rtv. rendelkezéseinek megfelelő tájékoztatás megadása, mely szerint az intézkedés időpontjától számított 30 napon belül lehet panasszal élni az intézkedést fogatosító kapitánysághoz, illetve a Testülethez. Azonban a rendőrség már idézett Rtv. 2. § és Rtv. 24. §-ából levezethető általános tájékoztatási kötelezettségéből következően, Sz. r. századostól elvárható lett volna ennek megadása, illetve panasztétel biztosítása. **Mivel az összefoglaló jelentés szerint Sz. r. zászlós felajánlotta a panasz jegyzőkönyvbe vételét, továbbá mivel a rendőrség cáfolta, hogy Sz. r. százados tévesen arról tájékoztatta volna a panaszost, hogy a panaszt a Testülethez az intézkedéstől számítva 8 napig lehet**

előterjeszteni, és a felek ellentmondó előadása között feszülő ellentmondást a Testület egyéb bizonyíték hiányában nem tudta feloldani, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható a panasztételi joggal kapcsolatos tájékoztatás és a panasztételi jog gyakorlásával kapcsolatban.

V.

A Testület a felek előadása között feszülő ellentmondást a panasz eljárásban nem tudta feloldani, ezért a tisztességes eljáráshoz és a személyes adatok védelméhez való jogának sérelme nem volt megállapítható azon panasz kapcsán, miszerint az ügyintéző több ügyfél jelenlétében hallgatta meg a panaszt és a feljelentése alapjául szolgáló iratokat szétterítette a kapitányság aulájában. A Testület panasztételi joggal kapcsolatos tájékoztatás és a panasztételi jog gyakorlásával kapcsolatban szintén arra a megállapításra jutott, hogy alapjog sérelme nem megállapítható. Ugyanakkor a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrség eleget tett tájékoztatási kötelezettségének az ügyintéző nevének megismerésére vonatkozó igény kapcsán, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2019. július 15.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Fráterné Dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag